

**Valtiovarainministeriön ja Valtion taloudellisen
tutkimuskeskuksen
välinen tulossopimus
vuodelle 2019
sekä
ennakolliset tavoitteet
vuosille 2020–2022**

Sisältö

1 STRATEGISET TAVOITTEET JA TOIMINTAYMPÄRISTÖ	3
2 YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS	4
3 TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS	5
3.1 Toiminnallinen tehokkuus	5
3.1.1 Taloudellisuus, tuottavuus	5
3.1.2 Kannattavuus	5
3.1.3 Kustannusvasiavuus	5
3.2 Tuotokset ja laadunhallinta	6
3.2.1 Suoritteet ja julkishyödykkeet	6
3.2.2 Palvelukyky ja laatu	8
4 HENKILÖSTÖVOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN	8
5 TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEEN LIITTYVÄT HANKKEET	9
6 RAHOITUS	11
7 SOPIMUKSEN VOIMASSAOLO JA SEURANTA	12
8 ALLEKIRJOITUKSET	13
LIITE: MUUT SEURATTAVAT MITTARIT	14

1 Strategiset tavoitteet ja toimintaympäristö

Valtion taloudellinen tutkimuskeskus (VATT) on valtiovarainministeriön alainen tutkimuslaitos, joka keskittyy tutkimuksessaan julkistalouden kysymyksiin ja arvioi talouspolitiikan tavoitteita, toimeenpanoa ja vaikuttavuutta tutkimuksen keinoin. Valtiovarainministeriö voi antaa tutkimuskeskukselle toimeksiantoja.

Vuoden 2019 keväällä käydään eduskuntavaalit, minkä jälkeen neuvotellaan uusi hallitusohjelma. VATT:n tutkimushankkeet antavat valmiuksia tukea päätöksentekoa monissa ajankohtaisissa yhteiskunnallisissa kysymyksissä, jotka sivuavat nykyisenkin hallitusohjelman teemoja kuten työllisyys ja koulutus, sosiaaliturvan ja verotuksen kannustin- ja tulonjakovaikutukset, julkisen palvelutuotannon järjestäminen, kilpailu yksityisillä terveydenhuoltomarkkinoilla, maakuntahallinnon rahoitus/verotusoikeus sekä ilmastopolitiikan johdonmukainen kansallinen toimenpano kansainväliset sopimukset huomioon ottaen.

Taloustieteellisessä tutkimuksessa käytetään entistä enemmän laajoja rekisteri- ja muita tietoaaineistoja. Kokonaisaineistot myös parantavat satunnaiskokeiden laatimisen ja käytön edellytyksiä, ja siten edistävät kokeilujen hyödyntämistä suurien yhteiskunnallisten reformien valmistelussa. Aineistojen järjestelmällisessä kokoamisessa ja hyödyntämisessä politiikan valmistelun tarpeita varten VATT:lla on keskeinen tutkimusstrateginen rooli taloustieteilijöiden tutkijayhteisössä. Tavoitteena on, että VATT:n IT-arkkitehtuuri ja –järjestelmät mahdollistavat tietoaaineistojen yhdistämisen ja tietovarantojen tehokkaan hyödyntämisen tutkimustyössä.

VATT:ssa tutkimusta tehdään myös ulkoisella hankerahoituksella koti- ja ulkomaisten kumppanien kanssa. Tärkein strateginen kumppani on taloustieteen tutkijakoulutusyksikkö Helsinki Graduate School of Economics (Helsinki GSE). Aalto-yliopiston, Hankenin ja Helsingin yliopiston taloustieteen laitosten yhteenliittymä turvaa alan tutkijoiden koulutuksen. VATT ja Helsinki GSE ovat solmineet sopimuksen, jossa yhteistyö rakentuu Economicum-kampuksella toimiviin tutkimusryhmiin. Lisäksi VATT:n kanssa yhteistyötä tekevät kansainväliset tutkijat on kutsuttu VATT:n Affiliated Researcher –kumppaniksi. VATT on aktiivinen toimija kahdeksan muun eurooppalaisen taloustieteen tutkimuslaitoksen/yliopiston muodostamassa yhteistyöverkostossa (EconPol Europe – European Network for Economic and Fiscal Policy Research).

VATT:n strategian mukainen toiminta rahoituspohjan turvaamiseksi ulkoisella rahoituksella ja kasvava kansainvälisen yhteistyö edellyttävät henkilöstö-, talous- ja muiden hallintopalveluiden määrätietoista kehittämistä. Tavoitteena on panostaa talous- ja projektihallinnon ja tutkimuspalveluiden kehittämiseen.

VATT:n yhteydessä toimii riippumaton, tieteellinen Talouspolitiikan arviointineuvosto, jonka pääsihteeri ja muu henkilöstö ovat palvelussuhteessa VATT:iin.

2 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Hallinnonalan tavoitteet:

Valtiontalous

- Valtiontalous vahvistuu, kestävyysvaje pienenee ja velkaantumisaste alenee.

Kuntatalous

- Kuntatalouden rahoitusasema paranee.

Verotus

- Verovaje on alhainen.

Valtion alue- ja paikallishallinto

- Alue- ja paikallishallinto on selkeä ja yksinkertainen sekä tukee julkiselle taloudelle asetettujen tavoitteiden toteutumista.

Julkisen hallinnon yleinen kehittäminen:

- Digitalisoinnin ja sen ohjaus- ja investointimallin avulla toteutetaan tehokkaammat ja tuloksellisemmat toimintatavat.
- Valtionhallinnon keskitettyjen palvelujen kustannukset alenevat ja tuottavuus paranee toimitilahallinnon, tietotekniikkapalvelujen sekä talous- ja henkilöstöhallintopalvelujen osalta.

VATT:n tavoitteet:

Tavoitteena on, että VATT:n tuottamaa tutkimustietoa ja asiantuntemusta voidaan hyödyntää talouspolitiikan suunnittelussa. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi VATT keskittyy tutkimustoiminnan ohjelmakaudellaan viiteen päätöksenteon kannalta keskeiseen tutkimusteemaan:

- Julkiset palvelut ja paikallinen julkishallinto (paikallishallinnon rakenne, rahoitus ja kustannukset, paikallinen demokraattinen päätöksenteko)
- Sosiaaliturva, verotus ja tulonjako (verotus- ja sosiaaliturvajärjestelmän kannustavuus, rakenteellisten muutosten ja toimenpiteiden vaikutukset työllisyyteen, tuotantoon, tulonjakoon)
- Työmarkkinat ja koulutus (aktiivointipolitiikka, nuorisotyöttömyys, syrjäytyminen, koulutusvalinnat, maahanmuutto)
- Ympäristö, energia ja ilmastopolitiikka (ohjauskeinot vähähiilisiin energiaratkaisuihin siirtymiseksi ja kustannustehokkaan ja toimitusvarman energiajärjestelmän turvaamiseksi)
- Yritystoiminnan sääntely ja kansainvälinen talous (yritysverotuksen ja -tukien vaikutukset pienessä avotaloudessa, globalisaatio ja kansainvälinen kauppa).

3 Toiminnallinen tuloksellisuus

3.1 Toiminnallinen tehokkuus

Keskeiset tavoitteet vuodelle 2019 ovat menestyminen tutkimusrahoituksen hankinnassa siten, että VATT pystyy jatkossakin keskittymään tutkimuksessa painopistealueisiinsa; strategisten rekrytointien hyödyntäminen tutkimusohjauksen ja tutkimustoiminnan vahvistamisessa sekä tutkimuksen tukipalvelujen kehittäminen.

3.1.1 Taloudellisuus, tuottavuus

VATT:n toiminta tähtää tutkimuksen korkeaan laatuun ja merkittävyyteen yhteiskunnallisen päätöksenteon kannalta. Valtion talousarvioesityksessä muotoiltu tavoite tuottavuuden kehitykselle on se, että julkaisujen laatupainotettu määrä henkilötyövuosiin suhteutettuna kasvaa.

Mittari	Toteuma 2016	Toteuma 2017	Arvio 2018	Tavoite 2019	Tavoite 2020	Tavoite 2021	Tavoite 2022
Julkaisutoiminnan tuotosindeksin muutos	-4,4	18,8	-7,91	1,0	1,0	1,0	1,0
Kokonaistuottavuusindeksin muutos	7,5	20,0	-12,7	1,0	1,0	1,0	1,0

Tuottavuusindeksi = tuotosindeksi/panosindeksi. Sekä tuotos- että panosindeksi lasketaan painotettuna summana. Tuotoksissa painoina käytetään eri julkaisujen ja asiantuntijatehtävien painoja, panoksissa Tilastokeskuksen deflaattoreita eri kustannuskategoriille (palkka, pöistot, muut kulut). Kokonaispanokset eivät sisällä talouspolitiikan arviointineuvoston osuutta. Panosten ja tuotosten määrä vuonna 2018 perustuu lokakuun lopun tilanteen perusteella tehtyyn ennusteeseen.

3.1.2 Kannattavuus

VATT ei pääsääntöisesti tee liiketaloudellisin perustein hinnoiteltua maksullista toimintaa.

3.1.3 Kustannusvastaavuus

VATT ei aseta yhteisrahoitteiselle tutkimustoiminnalle kustannusvastaavuuteen liittyviä tavoitteita. Kustannusvastaavuus on seurattava mittari ja raportoidaan liitteessä.

3.2 Tuotokset ja laadunhallinta

3.2.1 Suoritteet ja julkishyödykkeet

VATT:n tuotokset jaetaan julkaisuihin ja asiantuntijatoimintaan. VATT:n tutkimustuloksia julkaistaan omien julkaisusarjojen julkaisujen ohella tieteellisissä kansainvälisissä aikakauskirjoissa sekä mm. ministeriöiden julkaisusarjoissa.

VATT:n tutkimuksen yhteiskunnallisen vaikuttavuuden kannalta asiantuntijatoiminnan rungon muodostavat tutkimustulosten esittely päätöksentekijöille, lausunnot ja kuulemiset esimerkiksi eduskunnan valiokunnissa sekä osallistuminen asiantuntijana esimerkiksi ministeriöiden asettamiin työryhmiin. Näiden lisäksi tutkijan työhön kuuluu kansainvälistä tiedeyhteisöä palveleva asiantuntijatoiminta, kuten esimerkiksi tieteellisten artikkelien vertaisarviointi sekä väitöskirjojen, rahoitushakemusten ja viranhakijoiden arviointityö. Tämä työ on tärkeää myös VATT:n kansainvälisen näkyvyyden kannalta ja edesauttaa tutkimusyhteistyön kehittämistä.

Sekä tutkimustyö että asiantuntijatoiminta keskittyy luvussa 2 esitettyihin teemoihin. Teemojen sisällä painottuvat seuraavat tutkimuskysymykset:

Tutkimusteeman julkiset palvelut ja paikallinen julkistalous hankkeissa tutkimme julkisen palvelutuotannon järjestämistä sekä palveluihin kohdistuvien politiikkatoimien vaikutuksia palveluiden laadun, tuottavuuden ja vaikuttavuuden näkökulmista. Tarkastelemme muun muassa terveydenhuollon informaatiojärjestelmien hyötyjä ja kustannuksia, erityisesti sähköisten reseptien vaikuttavuutta, kilpailua yksityisillä terveydenhuolto-markkinoilla, lääkkeiden hintoja, lääkkeiden markkinoille tuloa ja lääkemarkkinoiden sääntelyä sekä valinnanvapautta ja kilpailua julkisessa erikoissairaanhoidossa. VATT ja Aalto-yliopisto ovat muodostaneet yhteisen terveystaloustieteeseen ja erityisesti terveismarkkinoiden tutkimukseen keskittyvän tutkimusryhmän, jonka tavoitteena tehostaa tutkimusresurssien käyttöä ja vastata teemaa koskevaan laajaan tutkimustiedon tarpeeseen.

Tutkimusteemassa on myös vahva asiantuntemus paikallisen julkistalouden tutkimuksesta sekä politiikan taloustieteestä, ja teemassa tehdään päätöksentekoa tukevaa tutkimusta mm. kunta- ja aluetalouden rakenteista, kuntien rahoituksesta sekä asuntopolitiikasta. Tutkimme muun muassa eri väestö- ja eturyhmien edustuksen vaikutuksia paikallispolitiikkaan sekä asuntopolitiikkaa ja segregatiota.

Sosiaaliturva, verotus ja tulonjako -tutkimusteemassa arvioidaan muun muassa sosiaaliturvan ja verotuksen vaikutuksia työn tarjontaan ja eriarvoisuuteen. Tutkimushankkeissa tarkasteillaan myös työkyvyttömyyseläkkeitä ja sosiaaliturvan maksuaikataulun vaikutuksia. Lisäksi käynnissä on harmaan talouden hankkeita sekä tutkimusta verotuksen vaikutuksista yritysten käyttäytymiseen. Teemassa on aloitettu myös liikenteen verotukseen liittyen kysymysten tarkastelu ja tarvittavien aineistojen

kartoitus ja hankkiminen. Mielenkiinnon kohteena ovat verojen ja tukien käyttäytymis- ja ympäristövaikutukset ja hankkeita toteutetaan yhdessä ympäristö- ja energiateeman tutkijoiden kanssa.

Työmarkkinat ja koulutus -tutkimusteemassa keskeiset työmarkkinoita koskevat tutkimuskysymykset liittyvät työttömyysturvaan (keston, ehtojen ja tason vaikutukset työmarkkinatulemiin), palkkausjärjestelmään (eri palkkausmuotojen käyttö suomalaisissa yrityksissä yli ajan ja niiden vaikutus palkkajakaumaan) sekä työvoimapalvelujen vaikuttavuuteen (aktivointitoimenpiteet sekä nuorisotakuun vaikutukset) ja työvoiman kysynnän rakenteen muutoksiin. Tutkimme myös maahanmuuttoa ja arvioimme perustulokokeilun vaikutuksia.

Koulutukseen liittyen tarkastelemme toisen asteen koulutusta ja syrjäytymistä. Tutkimme, miten vaille toisen asteen koulutuspaikkaa jääminen vaikuttaa rikollisuuteen ja työvoiman uikopuolelle jäämiseen. Tutkimme myös, miten koulutuspolitiikka vaikuttaa tulojen, koulutustason ja osaamisen periytyvyyteen sekä arvioimme peruskouluvalintauudistuksen vaikutuksia.

Teemassa ympäristö, energia ja ilmastopolitiikka arvioimme muun muassa kustannustehokkaita vähähiilisen energiajärjestelmän vaatimia investointipolkuja ja ohjauskeinoja, uusiutuvan energian teknologioihin liittyvien innovaatioiden arvoa sekä energiapolitiikan ja kilpailukyvyn yhteyksiä.

Lisäksi tutkimme liikenteen ja autoilun verojen käyttäytymis- ja tulonjako-vaikutuksia ja arvioimme liikenteen päästövähennystoimien vaikuttavuutta ja kustannuksia (esimerkiksi sähköautoilun edistämisen ohjauskeinot ja biopolttoaineiden jakeluvelvoite).

Teemassa yrittäjätoiminnan sääntely ja kansainvälinen talous tarkastelemme yritysverotuksen ja elinkeinotukien vaikutuksia yritysten päätöksiin sekä kansainvälisen talouden muutosten vaikutuksia Suomen talouden rakenteisiin. Yritysverotuksen hankkeissa keskitytään yhtäältä Suomen verotuksen uudistustarpeisiin ja toisaalta kotimaassa ja EU-tasolla toteutettujen toimien vaikuttavuuteen. Elinkeinopolitiikan tutkimuksessa arvioidaan erityisesti tutkimus- ja kehittämistoiminnan tukien vaikuttavuutta. Kansainvälisen talouden tutkimuksen keskiössä ovat puolestaan taloudeilisen integraation ja kansainvälisen talouden rakenteissa tapahtuvien muutosten vaikutukset Suomen työmarkkinoihin, ulkomaankauppaan, tuottavuuskehitykseen ja talouskasvuun.

Valtion talousarvioesityksessä vahvistettu vuoden 2019 tavoite on se, että julkaisujen laatupainotettu määrä suhteutettuna henkilötövuosiin kasvaa ja että asiantuntijatoiminnassa pystytään keskittymään vaikuttavuuden kannalta tärkeimpiin kohteisiin.

Julkaisujen ja asiantuntijatoiminnan seurattavat mittarit on esitetty liitteessä.

3.2.2 Palvelukyky ja laatu

VATT pyrkii palvelemaan tasapuolisesti kaikkia tutkimustiedon käyttäjiä. Tavoitteena on, että tutkimustulokset ovat suoraan ja helposti päätöksentekijöiden ja valmistelijoiden hyödynnettävissä.

Panostamme erityisesti tutkimusviestinnän aiempaa parempaan hyödyntämiseen käyttämällä laajasti viestinnän eri kanavia. Tutkimustiedon käytettävyyden on parantunut myös VATT:n liittyttyä Doriaan, Kansalliskirjaston ylläpitämään julkaisuarkistoon. Toinen merkittävä painopistealue on parantaa VATT:n näkyvyyttä erilaisissa alan kansainvälisissä verkostoissa sekä hyödyntämällä myös kansainvälisiä viestintäkanavia.

4 Henkilöstövoimavarojen hallinta ja kehittäminen

Mittari	Toteuma 2017	Arvio 2018	Tavoite 2019	Tavoite 2020	Tavoite 2021	Tavoite 2022
Yhteiset mittarit:						
Henkilötyövuodet	49,8	52	55	55	55	55
Työtyytyväisyys (VMBaron kokonaisindeksi, asteikko 1-5)	3,8	3,8	3,9	3,9	3,9	3,9
Sairauspoissaolot (työpäivää / htv)	7	7	4	4	4	4
Lyhyet, 1-3 sairauspoissaolopäivät, lukumäärä tammi-syyskuu	62	59	55	55	55	55
Johitajuuksindeksi, VMBaro	3,6	3,7	3,8	3,8	3,9	3,9
Innovointikyvykkyyksindeksi, VMBaro	4,1	3,9	4,2	4,2	4,2	4,2
Työyhteisöindeksi VMBaro	3,9	3,9	4,0	4,0	4,0	4,0

Talouspoliittisen päätöksenteon tietotarpeiden ja korkealaatuisen taloustieteellisen osaamisen kysynnän arvioidaan edelleen kasvavan lähivuosina. On myös mahdollista, että paitsi talouden noususuhdanne, myös Helsinki GSE tulevat lisäämään osaajien liikkuvuutta ja kiristämään kilpailua alan parhaista osaajista.

Tulevina vuosina yhä merkittävämpi osuus VATT:n rahoituksesta koostuu ulkopuolisesta kilpaillusta rahoituksesta. Mahdollisuus työskennellä monipuolisesti erilaisissa tiedeyhteisöä palvelevissa projekteissa ja tehtävissä sekä muu yhteistyö ja liikkuvuus ovat keskeisiä keinoja vahvistaa paitsi VATT:n tutkijoiden, myös hallinto henkilöstön osaamista ja sen kehittymistä tällaisessa tilanteessa, jossa toimintaympäristö muuttuu nopeasti.

HR-johtamisen näkökulmasta valtion kolme henkilöstöjohtamisen strategista teema-alueita; osaaminen, liikkuvuus ja työnantajakuva korostuvat. Osaaminen ja sen jatkuva kehittäminen luovat tutkimuslaitoksen toiminnan kivijalan. VATT:n tehtävänä työnantajana on huolehtia toimintansa jatkuvuudesta huolehtimalla koko henkilöstönsä osaamisesta ja tarvittaessa myös itse kasvattaa tarvitsemaansa erityisosaamista.

Henkilöstön osaamisen kehittämistä ja työssäoppimista voidaan tukea myös erilaisen liikkuvuuden keinoin, esimerkiksi työskentelemällä kansainvälissä yhteistyöverkostostoissa, tutkimusryhmissä tai kokonaan toisissa organisaatioissa.

VATT:in tavoitteena on, että tutkijoiden mahdollisuudet työskennellä myös kansainvälisissä yliopistoissa tai tutkimusryhmissä säilyy vähintään entisellä tasollaan. Lisäksi koti- ja ulkomaiset tutkijavierailut ovat merkittävä tapa kehittää organisaation osaamista ja verkottumista.

Myös hallintopalvelutehtävissä toimivaa henkilöstöä kannustetaan liikkuvuuteen. Osaamisen uudistumisen, sen kehittämisen ja uusien työtapojen omaksumisen näkökulmasta liikkuvuuden lisääminen on keskeinen keino hyödyntää eri alojen asiantuntijaverkostoissa olevaa osaamista. Hallinnon tehtävien näkökulmasta erityisesti valtion yhteiset laajenevat konsernipalvelut ja automatisaatio muuttavat myös käytännön tekemistä ja viraston henkilöstön oma asiantuntemus korostuu.

Työnantajakuvan osalta VATT:n on huolehdittava siitä, että se näyttäytyy kiinnostavana ja vetovoimaisena työnantajana alan parasta osaamista rekrytoitaessa. Vuonna 2019 VATT kehittää rekrytointiprosessiaan, työskentelytapojaan ja viestintäänsä vastaamaan kansainvälistyvän tutkimusyhteisön tarpeita ja vaatimuksia. Helsinki GSE-yhteistyö sekä affiliated researcher –verkoston hyödyntäminen luo kiinnostavia mahdollisuuksia paitsi käytännön työskentelyyn, myös työnantajakuvan kehittämisen näkökulmasta.

VATT:n yksi keskeinen vetovoimatekijä tutkijoiden keskuudessa on ollut jo pitkään mahdollisuus päästä käyttämään erilaisia laajoja rekisteri- ja tutkimusaineistoja. Lisäksi laadukkaat työvälineet sekä mahdollisuus saada laadukasta ohjausta sekä pitkäjänteisesti kehitetty oppilaitos- ja harjoittelija-yhteistyö ovat sellaisia merkittäviä tekijöitä, jotka käytännössä vaikuttavat siihen, miten hyväksi VATT:n työnantajakuva koetaan.

5 Tavoitteiden saavuttamiseen liittyvät hankkeet

VATT:lla on aktiivinen rooli Aalto-yliopiston, Hankenin ja Helsingin yliopiston valmisteleman yhteishankkeen Helsinki Graduate School of Economics (Helsinki GSE) -yksikön kumppanina. Helsinki GSE:n tavoitteena on laajentaa taloustieteen osaamisen kärkeä Suomessa. Tutkimuksen ja tohtorikoulutuksen keskittäminen sisältää VATT:n näkökulmasta paljon mielenkiintoisia yhteistyö- ja kehittymismahdollisuuksia uransa eri vaiheissa oleville tutkijoille. Talouspolitiikan päätöksentekoa palvelevan tutkijaosaamisen kehittämisen kannalta on välttämätöntä vahvistaa näiden osa-alueiden opetusta ja opinnäytetöiden ohjaamista.

Valtiovarainministeriö tukee hanketta rahoittamalla VATT:n kautta yhteisprofessoreja Helsinki GSE:n kanssa. Kaksi uutta julkistalouden professoria on aloittanut tehtävässä elokuussa 2018.

VATT:n keskeiset toiminnan tuloksellisuuteen liittyvät tavoitteet koskevat julkaisutoiminnan tuotosindeksiä ja kokonaistuottavuusindeksiä. Vuoden 2018 tulossopimuksessa todettiin, että ”On perusteltua käydä keskustelua siitä, kuvaavatko nämä indeksit oikealla tavalla VATT:lle asetettuja tavoitteita ja tarvittaessa arvioida vaihtoehtoisten numeeristen tavoitteiden käyttöönottoa”. Asiaa valmisteltiin VATT:ssa syksyn 2017 ja kevään 2018 aikana, ja siitä keskusteltiin mm. VATT:n neuvottelukunnassa sekä tutkimusjohdon ja tutkimusteemojen vetäjien kokouksissa. Lisäksi asiaa käsiteltiin viestinnän kanssa. Valmistelun pohjalta asiaa käsiteltiin tulosohjauskokouksessa toukokuussa 2018. Kokouksessa päätettiin uudistaa tuotosindeksit VATT:n esittämällä tavalla. Uusi tuotosten raportointi- ja laskentatapa otetaan käyttöön vuoden 2019 alussa.

Kuluneen vuoden aikana VATT:ssa on käynnistetty laajamittainen, käytännössä koko työasemainfrastruktuurin kattava uudistamisprojekti, joka tulee kestäämään ainakin parin seuraavan vuoden ajan. Uudistamisprojektin myötä VATT:ssa siirrytään käyttämään Valtorin TORI-lain mukaisia tuotteistettuja palveluita. Tutkimuslaitostyön luonteen vuoksi (kuten suuriin tutkimusaineistojen verkkotailennustilaan liittyen) uudistuksen kustannukset ovat merkittävästi perusvirastokäyttötarpeita kalliimpia.

Toinen laajamittaisempi kehittämishanke on VATT:n palveluarkkitehtuurin uudistaminen ja siirtyminen sähköisiin palveluprosesseihin. VATT:n tavoitteena on kehittää projektihallintoa vastaamaan nykyistä paremmin tilannetta, jossa merkittävä osa hankkeista on pitkäkestoisia usean organisaation yhteisiä kilpaillulla rahoituksella toteutettavia hankkeita. Tavoitteena on, että uusi malli on hyödyllinen toiminnan suunnittelun ja rahoituksen ja taloustilanteen seurannan apuväline.

Nämä ICT-infrastruktuuriin sekä palveluarkkitehtuuriin liittyvät kehittämishankkeet koskevat erityisesti hallinnon tehtävissä työskenteleviä. Toiminnan ja prosessien kehittäminen, niiden ajanmukaistaminen sekä VATT:n strategian mukainen pyrkimys toiminnan kansainvälistymiseen edellyttävät uudenlaista osaamista. Uudistusten rinnalla VATT:n tärkeänä tehtävänä on myös huolehtia henkilöstönsä osaamisen uudistumisesta muuttuvassa toimintaympäristössä.

Valtion yhteisten konsernipalveluiden tuottajat, etupäässä Palkeet ja Valtori tarjoavat yhä enenevässä määrin tukipalveluja virastoille. Tavoitteena on tehostaa virastoiden työtä automatisoimalla helposti automatisoitavissa olevat palvelut ja siirtää ne yhä enenevässä määrin palveluntuottajien hoidettavaksi. Vastaavasti virastoissa tehtävän tukipalvelutyön roolissa tulevat korostumaan asiantuntijuus ja johdon strateginen kumppanuus.

Tieteellinen arviointi

Vuoden 2019 aikana VATT:ssa toteutetaan tutkimuslaitoksen tieteellinen arviointi. Valtiovarainministeriö päättää arvioinnin toimeenpanosta ja asettaa tehtävään arviointiryhmän.

6 Rahoitus

Määrärahasta saa käyttää enintään 310 000 euroa talouspolitiikan arviointineuvoston toimintamenojen sekä selvitys- ja tutkimustoiminnasta aiheutuvien menojen maksamiseen.

VATT:n rahoitus koostuu valtion budjetin kautta kohdennettavasta toimintamenorahoituksesta sekä tutkimushankkeiden hankerahoituksesta. Meneillään oleva ICT- infrastruktuurin uudistaminen tulee merkittävästi ja pysyvästi nostamaan viraston ostopalvelukustannuksia. Voimassaolevan kehityksen, vuoden 2019 tulo- ja menoarvioesityksen sekä ulkopuoliselle rahoitukselle asetetun tavoitteen mukaan VATT:n kokonaisrahoitus kehittyy seuraavasti:

28.30.02 t €	Toteuma 2017	Arvio 2018	Tavoite 2019	Tavoite 2020	Tavoite 2021	Tavoite 2022
Siirtynyt edelliseltä vuodelta	2 245	2 211	2 165	1 693	1 041	374
Talousarvio ja lisätalousarviot / kehyspäättös *	3 382	3 443	3 468	3 488	3 473	3 458
Käytettävissä oleva rahoitus	5 627	5 654	5 633	5 181	4 514	3 832
Menot	5 081	5 492	5 940	6 140	6 140	6 140
Tulot	1 664	2 003	2 000	2 000	2 000	2 000
Nettomenot	3 417	3 489	3 940	4 140	4 140	4 140
Siirtyy seuraavalle vuodelle	2 211	2 165	1 693	1 041	374	-309

* vuosien n+1, n+2 ja n+3 osalta voimassa oleva kehyspäättös

Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen ja talouspolitiikan arviointineuvoston toimintaan osoitetut määrärahat jakaantuvat seuraavasti:

28.30.02.01 Valtion taloudellinen tutkimuskeskus t €	Tavoite 2019	Tavoite 2020	Tavoite 2021	Tavoite 2022
Talousarvio/kehyspäättös	3 158	3 173	3 163	3 148

28.30.02.02 Talouspolitiikan arviointineuvosto t €	Tavoite 2019	Tavoite 2020	Tavoite 2021	Tavoite 2022
Talousarvio/kehyspäättös	310	310	310	310

7 Sopimuksen voimassaolo ja seuranta

Sopimus on voimassa vuoden 2019 loppuun. Sopimusta voidaan tarkistaa, jos olosuhteiden muutoksista aiheutuu tarkistustarpeita, joita ei tätä sopimusta tehtäessä oleoitu huomioon.

Valtion taloudellinen tutkimuskeskus toimittaa vuosittain toteumaraportin ensimmäiseltä vuosipuoliskolta valtiovarainministeriölle elokuun loppuun mennessä. Koko vuoden raporttina toimiva tilinpäätösasiakirja, joka sisältää toimintakertomuksen, toimitetaan valtiovarainministeriölle välittömästi sen valmistuttua. Tilinpäätösten tulee valmistua viimeistään 28.2.2020.

Tavoitteiden toteutumista tarkastellaan erikseen sovittavissa tulosohtauskokouksissa eli ministeriön ja Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen välisissä neuvotteluissa, jotka pidetään kaksi kertaa vuodessa ministeriön koolle kutsumina hallinnonalan suunnittelun ja seurannan aikataulujen mukaisesti.

Valtion taloudellinen tutkimuskeskus vie tulostavoite- ja toteumatiedot valtion raportointipalvelu Netraan. Tavoitteiden toteutumista pitää arvioida Netran asteikon 1 - 5 mukaisesti.

8 Allekirjoitukset

Helsingissä 12. päivänä joulukuuta 2018

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Valtion taloudellinen tutkimuskeskus

Petteri Orpo
Valtiovarainministeri

Anni Huhtala
ylijohtaja

Helena Tarkka
Hallinto- ja kehitysjohtaja

Riitta Kajander
johtava erityisasiantuntija,
talous- ja hallintojohtajana

LIITE: Muut seurattavat mittarit

Kustannusvastaavuus yhteisrahoitteisissa hankkeissa vuosina 2016–2018. Vuoden 2018 arvio perustuu syyskuun lopun tilanteeseen.

Mittari	2016	2017	2018
Kustannusvastaavuus yhteisrahoitteisissa hankkeissa	67,3	73,5	63,6

	Laatu- painotukset	Toteuma 2016	Toteuma 2017	Toteuma lokakuu 2018
--	-----------------------	-----------------	-----------------	-------------------------

Julkaisutoiminta*VATT:n sarjat*

Julkaisut	3	0	1	1
Tutkimukset	1	1	4	0
Working papers	1	14	18	9
Muistiot, valmisteluraportit ja Policy Brief	0,6	4	2	1

VATT:n ulkopuoliset sarjat

Tutkimukset	1	24	19	11
Artikkelit	1,5	9	14	16
Referoidut kv-aikakauskirjat (A)	4	1	1	2
Referoidut kv-aikakauskirjat (B)	3	4	6	4
Referoidut kv-aikakauskirjat (C)	2	5	2	5
Referoidut kv-aikakauskirjat (D) ja artikkelikokoelmat	1	6	11	3
Julkaisutoiminta yhteensä (laatupainotettu)		86,9	103,2	80,6

Asiantuntijatoiminta

Lehtikirjoitukset ja kolumnit	31	43	32
Esitelmät	321	323	186
Lausunnot	134	147	95
Haastattelut	93	124	49
Työryhmät	73	98	116
Asiantuntijatoiminta yhteensä	652	735	478